

NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

DE HALFMILJOENSTE N.H.G.WERKKAART

In de voorlaatste week van 1959 werd, geheel overeenkomstig de voorspelling, de halfmiljoenste N.H.G.werkkaart besteld. Deze werkkaart is nu in gebruik bij tweehonderd N.H.G leden en bij honderdzeventig niet-N.H.G leden. Daar deze collegae met hun bestellingen waarschijnlijk wel geen hamsterbedelingen zullen hebben gehad, kan worden aangenomen, dat binnenkort van een half miljoen Nederlanders een N.H.G.werkkaart zal zijn aangelegd. Inderdaad een grote voldoening voor het Genootschap in het algemeen en voor de N.H.G. studiegroep „Praktijkvoering” in het bijzonder.

Dat deze werkkaart in anderhalf jaar tijds, zowel binnen als buiten het Genootschap, een dergelijk succes heeft gehad, heeft alle oorspronkelijke verwachtingen overtroffen en wel zeer duidelijk de bruikbaarheid bewezen en de bestaande behoefte aangetoond.

Door enkele hoogleraren in de sociale geneeskunde werden afzonderlijke collegae aan de N.H.G.werkkaart gewijd.

Bekend is, dat in verschillende gevallen een reeds lang gevestigde huisarts de moed heeft gehad zijn bestaande kaartstelsel geheel op het gebruik van de N.H.G.werkkaart om te schakelen of de energie heeft opgebracht, bij ontbreken van een kaartstelsel in zijn praktijk, alsnog met de N.H.G.werkkaart een geheel nieuw stelsel op te zetten.

Zonder twijfel heeft de N.H.G.werkkaart een grote vooruitgang gebracht op het gebied van de praktijkvoering van de huisarts, die zowel aan arts als patiënt ten goede komt, alsook een onmisbare voorwaarde is voor wetenschappelijk werk door huisartsen.

Een aansporing om de N.H.G.werkkaart op nog veel groter schaal te gaan gebruiken, lijkt dus nauwelijks nodig. Vooral voor de pas gevestigde huisartsen ligt hier een unieke kans om van meet af aan alle gegevens uit de praktijk nauwkeurig vast te leggen. Er zullen in deze tijd wel weinig huisartsen meer zijn, die niet de enorme betekenis erkennen van het volledige registreren van de morbiditeit van hun patiënten en van de uniformiteit daarbij, die continuïteit mogelijk maakt bij het doorgeven van medische gegevens. Velen schrikken nog terug voor de tijd, die deze registratie vraagt en voor de kosten, die deze met zich brengt. Dat dit — vooral in een jonge, zich geleidelijk uitbreidende praktijk — erg meevalt, zal men echter allerwegen kunnen vernemen van collegae, die op dit terrein ervaring hebben opgedaan. Overigens stellen het N.H.G.secretariaat en de N.H.G.studiegroep „Praktijkvoering” zich gaarne beschikbaar voor adviezen, die men omtrent een kaartstelsel mocht willen ontvangen, zowel bij de opzet van een nieuw als bij de omschakeling van een oud op een nieuw systeem.

De brochure over het gebruik van de N.H.G.werkkaart zal op verzoek gaarne door het N.H.G.secretariaat worden toegezonden.

Wanneer zal de miljoenste Nederlander op de N.H.G.werkkaart zijn geregistreerd? Hierover reeds nu een voorspelling te doen is aanlokkelijk, maar te gewaagd. P. den Duyn

UIT DE NOTULEN

Bestuursvergadering van 12 november 1959

Aan A. Hofmans, die deze vergadering voor de laatste maal als bestuurslid bijwoonde, werd het in zilver uitgevoerde N.H.G.-embleem uitgereikt, waarmee de grote dank werd vertolkt voor het vele en belangrijke werk, dat hij reeds vóór de oprichting van het N.H.G. af voor het Genootschap heeft gedaan. Als voorzitter van de commissie voor redactie van „huisarts en wetenschap” zal hij echter de bestuursvergaderingen blijven bijwonen, zodat hij ook in zijn nieuwe functie nog nauw zal kunnen blijven samenwerken met het N.H.G.bestuur.

In deze laatste bestuursvergadering vóór het Ledencongres 1959 werd ook de laatste hand gelegd aan de voorbereidingen voor dit congres. De jaarrede van de voorzitter en het jaaroverzicht van de secretaris werden aan een kritische beoordeling onderworpen en op sommige punten geamendeerd. Ook de overige op het congres te houden voordrachten passeerden de revue.

De centra Den Haag en Utrecht werden diepgaand besproken. In Den Haag geeft het N.H.G.werk, na een goede start, nog moeilijkheden. Pogingen van het N.H.G.bestuur hierbij de helpende hand te bieden, hebben kortgeleden geleid tot het vormen van een groep van twaalf enthousiaste leden, die zal trachten enige studiegroepen op gang te brengen en als contact zal dienen tussen het centrumbestuur en deze studiegroepen. Verwacht kan worden, dat dit centrum, dat een der grootste N.H.G.centra is, hierdoor zijn activiteit zal hervinden. In Utrecht, waarover de voorzitter van dat centrum ter vergadering enige mededelingen deed, worden de centrumvergaderingen slecht bezocht. Dit wordt geweten aan het vele dat Utrecht op medisch terrein in velerlei vorm aan de artsen biedt. Daarentegen bestaan er drie studiegroepen, die een bloeiend leven leiden: een studiegroep met prof. Dicke over kindergeneeskundige onderwerpen, een studiegroep met dr. Van Bork over psychosomatiek en een studiegroep met dr. Siemelink over reumatologie.

Door het N.H.G.bestuur werd de voorzitter van het centrum Utrecht o.a. ook nog in overweging gegeven: te trachten zich in het organiseren van artsencursussen te laten betrekken; de in zijn centrum opgedane ervaringen te verwerken in een artikel voor „huisarts en wetenschap”, opdat ook andere centra daarmee hun voordeel zouden kunnen doen; de leden der studiegroepen bij toerbeurt tegelijk gastheer en inleider te doen zijn, waardoor het bezwaar van de grote afstanden minder wordt gevoeld en tevens ieder op zijn beurt tot zelfwerkzaamheid wordt aangezet. Van de kant van het centrum werd aangevoerd, dat het zich door het N.H.G.bestuur wel wat weinig gestuwd heeft gevoeld bij het vorm geven aan zijn activiteiten. Zo bleek ook dit keer het wederzijds contact tussen centrum en N.H.G.bestuur voor beide nuttig te zijn geweest.

Verder werd de stichting van een werkgroep „documentatie huisarts” bekend gemaakt. Deze werkgroep zal, tezamen met een aantal deskundige adviseurs, de problemen onderzoeken, die samenhangen met het terugvindbaar en hanteerbaar maken van zelf gelezen en aanbevolen literatuur betreffende de huisartsengeneeskunde. Ook de noodzakelijkheid en de mogelijkheid van een bibliotheek voor huisartsengeneeskunde zullen door deze werkgroep worden onderzocht. Een rapport over de resultaten van dit onderzoek zal te zijner tijd aan het N.H.G.bestuur worden aangeboden.

Van de eerste cursus discussietechniek werd een verslag gegeven door de waarnemer van het N.H.G.bestuur bij deze cursus. Van twee cursisten waren enthousiaste dankbrieven binnengekomen. Overwogen werd of de discussietechniek, die in discussiegroepen en centrumvergaderingen belangrijk kan zijn, het eerst nodige is, dan wel, of bij het wetenschappelijk werk van het Genootschap als geheel, niet veel meer behoefte wordt gevoeld aan een opleiding in de theorie en de techniek van de gespreksvoering. Binnenkort zal ook hiermee een proef worden genomen.

De medisch farmaceutische voorlichting bleek voor het N.H.G. een te moeilijk en te omvangrijk project te zijn. Besloten werd hieraan zeer welbewust niet zelf te beginnen, maar aan het Hoofdbestuur van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst de behoefte bekend te maken, die op dit gebied bij de Nederlandse huisarts bestaat en daaraan het verzoek te verbinden de medisch farmaceutische voorlichting ter hand te willen nemen, desgewenst met hulp van het N.H.G.

De ingekomen stukken waren dit keer in zoverre vermeldenswaard, dat er drie toezeggingen van vrij belangrijke subsidies onder waren, namelijk één voor de helft van de tentoonstellingskosten van het Ledencongres 1959 en twee voor de reiskosten van vier N.H.G leden naar een bijeenkomst in Londen, waar met Balint en zijn medewerkers op 28 en 29 november 1960 de problematiek van de huisartsengeneeskunst zal worden besproken. Dat aan het verlenen van deze subsidies een toenemende waardering voor het N.H.G. en zijn werk ten grondslag ligt, is duidelijk en moge het Genootschap een aansporing zijn met geestdrift op de ingeslagen weg voort te gaan.

Bestuursvergadering van 10 december 1959

Nadat het nieuwe bestuurslid J. J. M. Michels in de vergadering was welkom geheten, werden achtereenvolgens de volgende onderwerpen behandeld: De Boerhaave cursus 1960, het Londense weekend van 28-29 november 11., het assistentschap bij huisartsen, het verloskunde-onderzoek 1958 en het abortusonderzoek 1960. Daar over al deze onderwerpen nog publikaties en rapporten te verwachten zijn, lijkt het beter hierop in het bestek van dit korte overzicht niet vooruit te lopen. Voor het abortusonderzoek hebben zich nu 170 deelnemers aangemeld; gestreefd wordt naar een aantal van 400 à 500. Besloten werd in „huisarts en wetenschap” en in „Medisch Contact” nog oproepen te laten verschijnen om de deelname aan dit onderzoek te stimuleren.

Over het centrum Tilburg, dat door een bestuurslid was bezocht, werd gerapporteerd. Gebleken is, dat de centrumvergaderingen daar goed bezocht worden, dat geen plaatselijke studiegroepen zijn gevormd, maar dat door het gehele centrum onderzoeken worden gedaan, o.a. over impetigo en over de ziekte van Pfeiffer. Het werd een aardig idee gevonden, dat in Tilburg en omstreken elk nieuw gevestigde huisarts wordt uitgenodigd eens een vergadering van het centrum bij te wonen.

Ook over de bijeenkomsten met de psychiater-adviseurs en de vertegenwoordigende huisartsen der acht zogenaamde psychosomatische studiegroepen, waarover door een bestuurslid werd gerapporteerd, zal in „huisarts en wetenschap” het een en ander worden gepubliceerd. Er bleken nog vijf van dergelijke studiegroepen in oprichting te zijn.

Over het centrum Amersfoort-Gooi en Eemland rapporteerde de voorzitter van het centrum. Ook daar bleken plaatselijke verhoudingen weer hun eigen moeilijkheden, maar ook mogelijkheden mede te brengen, waarbij het N.H.G.bestuur er, als steeds, de voorkeur aan bleek te geven hierbij niet in te grijpen, maar de ontwikkeling geheel over te laten aan lokaal initiatief. Wel werd de voorzitter van het centrum een groot aantal suggesties aan de hand gedaan, die in andere centra reeds tot goede resultaten hebben geleid.

Bij de nabespreking van het Ledencongres 1959 kwamen talrijke belangrijke punten naar voren. Over de inhoud van de voordrachten en over de tentoonstelling bestond in het Bestuur algemeen tevredenheid. Wel zal in het vervolg meer tijd voor discussie moeten worden uitgetrokken.

Aan de toegepaste technieken echter ontbrak naar aller mening nog veel. Getracht zal moeten worden o.a. de geluids- en projectie-installaties grondig te verbeteren. Mogelijk zal naar een andere (grotere?) zaal moeten worden omgezien. Gestreefd zal ook worden naar een vereenvoudiging van de aanmelding tot deelname aan het Ledencongres. Aan de congrescommissie werd opgedragen zich nu reeds te oriënteren over het programma van het Ledencongres 1960, dat op 26 november zal worden gehouden. Eigenlijk zou reeds in maart een voorlopig programma gereed moeten zijn.

Met beschouwingen over de reacties, die de jaarrede van de voorzitter buiten het N.H.G. hebben gewekt, werd deze vergadering besloten. Een aantal belangrijke zaken werd in deze rede aan de orde gesteld. Alvorens zelf op deze punten iets te ondernemen, lijkt het verstandig voorlopig eerst af te wachten in hoeverre hierover contact met het N.H.G. zal worden nagestreefd.

P. den Duyn, secretaris.

VAN HET BESTUUR

De NILLMIJ viert haar honderdjarig bestaan

Ter gelegenheid hiervan mochten uw voorzitter en secretaris heden een gift van f 10.000,— in ontvangst nemen, bestemd voor een of meer N.H.G.-doeleinden, welke dan ook.

Aan onze grote dankbaarheid voor deze vorstelijke bijdrage moge zich onze oprechte erkentelijkheid paren voor de prettige wijze, waarop deze gift werd overhandigd en voor de grote belangstelling voor het streven van ons Genootschap, die daaruit zo duidelijk bleek.

Amsterdam, 29 december 1959.

P. den Duyn.

INGEZONDEN

Tijdens de lange rit huiswaarts, terwijl de motor zijn een-tonige lied zong, spookten vele gedachten rond in het brein

NAALDBANDEN

voor de **TWEDE EN DERDE** jaargang
van „huisarts en wetenschap”
zijn verkrijgbaar à f 3,75 per stuk.

★

In deze banden kan men zelf,
de tekstpagina's van de jaargangen verzorgen.

★

Banden kunnen worden aangevraagd
door middel van storting
van f 3,75 op postgiro no. 2906
van Rotterdamse Bank, Kantoor Rapenburg te Leiden
met vermelding:
„huisarts en wetenschap”
naaldband 2e resp. 3e jaargang

van de huisarts, die voldaan, doch wel wat vermoeid, terugkeerde naar de plaats, waar vrouw, kinderen en praktijk hem weer wachtten.

Voldaan, ja zeer voldaan, over het vele goede, dat hem op die zaterdag 21 november in Esplanade werd geboden. De volle zaal met gelijkgestemde collegae uit alle windstreken, het hoge peil van de wetenschappelijke voordrachten, de voortreffelijke rede van voorzitter Hogerzeil — geen holle frasen, doch waardevolle, wel doordachte ideeën, „waar je je weer eens aan kunt optrekken”, zoals een collega naast mij opmerkte. En verder: het genoeglijke contact met oude studievrienden, de interessante tentoonstelling en de feestelijkheid van de gezamenlijke lunch.

Doch helaas, ook enkele negatieve gedachten dringen zich tussen de overwegend positieve naar voren. Ik voel mij gedrongen enkele van deze storende elementen op papier te zetten. Hoe is het mogelijk, dat anno 1959 op enkele punten zo werd gezondigd tegen reeds lang vaststaande criteria omtrent vorm en uitvoering bij het organiseren van wetenschappelijke congressen? Komt het omdat de organisatoren niet bekend waren met het boekje „Wenken voor sprekers en schrijvers bij voordrachten en publikaties op wetenschappelijk gebied”, samengesteld onder auspiciën van de Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging, het Koninklijk Instituut van Ingenieurs, de Bond van Materialenkennis, de Nederlandse Dierkundige Vereniging en de Nederlandse Natuurkundige Vereniging?

Omdat de geconstateerde tekortkomingen zo eenvoudig te verhelpen zijn bij een volgende gelegenheid, heb ik de moed opgebracht, dit kritische geluid te laten horen.

Waarom werd door verscheidene sprekers nog de epidiascoop voor de projectie gebruikt in plaats van diapositieven? Van de geprojecteerde grafieken en tabellen heeft nu niemand iets kunnen lezen en de projectie had dan ook geen enkele zin en had beter achterwege kunnen blijven, evenals het tonen van kleine voorwerpen. Van te voren dient men zich ter plaatse van een en ander te overtuigen, evenals van de bruikbaarheid van de geluidsinstallatie. Was er nu in de congresstad Utrecht geen betere versterker dan de huidige, die het storende effect gaf van aanzwellende fluittonen, afgewisseld met een als door de wespen gestoken radeloos heen en weer hollende technicus, die met veel gekraak de microfoon bijstelde, terwijl de spreker zijn voordracht hield? Jammer, dat veel van de noeste wetenschappelijke arbeid van de inleider op deze wijze niet op zijn juiste waarde kon worden gewaardeerd.

Een van de eerste regels van een juiste zaalopstelling tijdens een voordracht is, dat achter de spreker géén bestuursleden en face zichtbaar zijn. Dit leidt de aandacht van het gehoor zeer snel af. Deze aandacht werd toch al op hoge proef gesteld